



## LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

# Legea nr. 609/1941

LEGE

Necunoscut

#### EMITENT

Parlamentul României

#### PUBLICARE

Monitorul Oficial nr. 153 din 1 iulie 1941

#### ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 15:47

#### SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/50665>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

# Cuprins

---

1. Articolul 1	20. Articolul 20
2. Articolul 2	21. Articolul 21
3. Articolul 3	22. Articolul 22
4. Articolul 4	23. Articolul 23
5. Articolul 5	24. Articolul 24
6. Articolul 6	25. Articolul 25
7. Articolul 7	26. Articolul 26
8. Articolul 8	27. Articolul 27
9. Articolul 9	28. Articolul 28
10. Articolul 10	29. Articolul 29
11. Articolul 11	30. Articolul 30
12. Articolul 12	31. Articolul 31
13. Articolul 13	32. Articolul 32
14. Articolul 14	33. Articolul 33
15. Articolul 15	34. Articolul 34
16. Articolul 16	35. Articolul 35
17. Articolul 17	36. Articolul 36
18. Articolul 18	37. Articolul 37
19. Articolul 19	38. Articolul 38

# Articole

---

## Capitolul I

### Articolul 1

Intră în prevederile prezentei legi toți cei chemați sub drapel, inclusiv voluntarii, cei mobilizați pe loc, persoanele care prestează un serviciu în interesul apărării naționale, precum și orice persoană care îndeplinește un serviciu în armată sau care a fost luată de inamic ca ostatec.

---

## Capitolul II - Dispozițiuni de drept civil și comercial · Secțiunea I - Dispozițiuni privitoare la persoană și la familie

### Articolul 2

Primarii în comunele rurale, chestorii și șefii de poliție în municipii și orașele reședințe și comisarii în comunele urbane și suburbane, în termen de 2 luni dela trecerea armatei pe picior de războiu vor trimite din oficiu sau la cererea celor interesați, potrivit competenței, judecătoriei de pace sau tribunalului respectiv, lista celor mobilizați, indicând pentru fiecare următoarele date:

- a) Capacitatea;
  - b) Starea civilă;
  - c) Numele copiilor majori sau minori;
  - d) Dacă este tutor, curator, consiliu judiciar sau consiliu îngrijitor;
  - e) Profesiunea;
  - f) Averea;
  - g) Orice alte lămuriri ar socoti necesare. Când o persoană este mobilizată ulterior, termenul de două luni va curge dela data când a dobândit această calitate. Pentru întocmirea listelor vor putea fi folosite, în comunele urbane și suburbane, datele aflate în cărțile de imobil. Autoritățile militare vor comunica din oficiu autorităților mai sus prevăzute numele celor mobilizați.
- 

## Capitolul II - Dispozițiuni de drept civil și comercial · Secțiunea I - Dispozițiuni privitoare la persoană și la familie

### Articolul 3

După primirea listelor, judecătoria de pace sau tribunalul se vor investi din oficiu sau la cererea celor interesați, de actele ce urmează a se îndeplini în materie de tutelă, curatelă, consiliu judiciar și administrație provizorie, potrivit acestei legi. Pentru cazurile care nu se află în competența lor, judecătoriile de pace și tribunalele se vor investi unele pe celelalte, potrivit competenței

#### **Articolul 4**

Puterea părintească asupra persoanei și bunurilor copiilor minori a celui mobilizat se va exercita de către mamă. Dacă mama este decăzută din puterea părintească, interzisă, dispărută, în neputință de a-și manifesta voința sau mobilizată, judecătoria sau tribunalul va numi un tutor provizoriu, care va avea drepturile și îndatoririle unui tutor, iar atribuțiunile consiliului de familie se vor îndeplini de instanță.

#### **Articolul 5**

Dacă mobilizatul este el însuși tutor, curator, consiliu judiciar sau consiliu îngrijitor, instanța judecătorească va numi un tutor, curator, consiliu judiciar, sau consiliu îngrijitor provizoriu cu aceleași drepturi și îndatoriri.

#### **Articolul 6**

Dacă mobilizatul nu a lăsat un mandatar general pentru administrarea averii sale, soția sa va fi de drept administrator provizoriu și va putea face numai acte de administrare. În lipsa soției, instanța judecătorească va numi un administrator provizoriu. Când mobilizatul este comerciant, administratorul va putea face toate actele inerente bunului mers al comerțului. Dispozițiunile acestui articol se vor aplica prin asemănare și atunci când este vorba de administrarea averii femeii mobilizate. Comerciantul mobilizat nu va putea fi declarat în stare de faliment pentru operațiunile săvârșite în timpul administrațiunii provizorii.

#### **Articolul 7**

Mobilizatul care ar vrea să se căsătorească și împrejurările nu i-ar îngădui să-și părăsească serviciul, sau dacă moartea lui ori a viitoarei soții este iminentă, va putea să încheie căsătoria prin mandatar cu procură specială, autenticată de una dintre autoritățile prevăzute la art. 10. Căsătoria astfel contractată se va celebra după trei zile libere dela data publicației. Când însă autoritatea civilă sau militară constată că starea sănătății unuia din viitorii soți nu îngăduie nici acest termen, căsătoria se va putea celebra de îndată după afișarea publicațiunii. În termen de 3 zile libere dela celebrarea căsătoriei, dosarul respectiv împreună cu toate actele se va înainta parchetului care va putea cere anularea atunci când, în lipsa condițiilor prevăzute la alineatul precedent, căsătoria s'a celebrat fără respectarea termenului de 3 zile.

### **Articolul 8**

Dacă mandatarul încetează din viață mai înainte îndeplinirii mandatului prevăzut de art. 7, acesta va fi executat de oricare din moștenitorii lui. În caz de neglijență din partea acestora, procurorul tribunalului va numi un mandatar special care va executa mandatul.

### **Articolul 9**

Mobilizatul se va putea prezenta în procesul de divorț prin procură, care va fi dată și în condițiunile prevăzute de art. 10.

### **Articolul 10**

Mobilizatul va putea recunoaște un copil nelegitim printr'o singură declarațiune, scutită de taxele de timbru și impozit proporțional, făcută în zona de operațiune, în regiunea etapelor și la partea sedentară, înaintea șefilor de corpuri, de servicii, sau înlocuitorilor lor, precum și a acelor care, potrivit legilor și regulamentelor militare, au drepturi egale cu aceștia. Identitatea se va stabili prin doi martori, de preferință din ofițerii șefi ai declarantului. Acesta împreună cu martorii și persoana care instrumentează vor semna înscrisurile. În caz de neștiință de carte sau imposibilitate de a semna se va face mențiune specială. Declarațiunea va fi constatată printr'un proces-verbal întocmit în dublu exemplar. Un exemplar se va înainta prin partea sedentară ofițerului de stare civilă unde se află actul de naștere, spre a se face mențiunea prevăzută de codul civil. Celălalt exemplar se va înainta tribunalului respectiv.

### **Articolul 11**

Mobilizații vor putea obține autentificarea, legalizarea sau data certă pentru actele ce săvârșesc, în afară de mijloacele prevăzute de dreptul comun, potrivit dispozițiunilor art. 10.

## Articolul 12

Văduva celui chemat sub arme are asupra bunurilor succesiunii soțului încetat din viață sub drapel un drept de moștenire în plină proprietate, care este: 1. De o parte de copil când vine la succesiune împreună cu copiii legitimi ai defunctului, fără ca acest drept să poată depăși o treime din succesiune. 2. De o jumătate din succesiune când vine la moștenire împreună cu ascendenții, frații ori surorile defunctului sau urmașii acestora. 3. Întreaga moștenire în lipsa moștenitorilor arătați mai sus. Soția nu va putea însă exercita dreptul său decât asupra bunurilor de care defunctul nu va fi dispus prin acte cu titlu gratuit, fără a aduce vreo atingere drepturilor moștenitorilor rezervatari.

## Articolul 13

Dela data declarațiunii de războiu este oprită orice operațiune comercială cu Statul dușman, cu resortisanții acestuia sau cu persoane juridice avînd naționalitatea acelu Stat, precum și cu cei ai Statelor arătate într'un jurnal al Consiliului de Miniștri. Actele juridice încheiate cu călcarea acestei dispozițiuni vor fi nule de drept, dacă au fost încheiate sau urmează să se execute pe teritoriul României sau dacă unul din contractanți este român.

## Articolul 14

Actele juridice încheiate cu persoanele prevăzute la art. 13, anterior declarațiunii de războiu, nu se vor putea executa, chiar dacă la acea epocă primiseră un început de executare. Dacă obligațiunile de a face plăți în străinătate vreunei persoane din categoria prevăzută mai sus sînt garantate cu gaj sau orice fel de depuneri sau consemnări în țările inamice de titluri ale Statului românesc, comunelor, județelor sau ale diferitelor societăți din România, plata datoriei nu se va face, iar aceste titluri vor fi considerate ca lovite de indisponibilitate în mîna deținătorului. Orice înstrăinare totală sau parțială a acestor titluri, precum și a cupoanelor lor se va considera nulă de drept, rămînînd ca după încheerea păcii să se statueze asupra lor. Particularii sau societățile care se găsesc în această situațiune, sînt datori să comunice Ministerului Finanțelor, județelor, comunelor și tuturor societăților numerice efectelor și titlurilor de orice natură depuse în străinătate.

## Articolul 15

Nulitatea actelor mai susarătate se va pronunța la cererea Ministerului public sau a oricărui interesat.

### **Articolul 16**

În societățile în nume colectiv sau cu răspundere limitată, dacă unul dintre administratori a fost mobilizat fără să fi lăsat mandatar și este singur sau împreună cu altul, semnatarul firmei, ceilalți asociați, vor putea semna în locul lui. În societățile în comandită, dacă comandatul\*) se va găsi în situațiunea prevăzută în alineatul precedent, comanditarii vor putea face actele necesare de gestiune. \_\_\_\_\_

---

### **Articolul 17**

Dacă într'o societate pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni, unicul administrator este mobilizat, tribunalul, la cererea unui dintre censori sau oricăruia dintre asociați, va numi un administrator dintre acționarii români, care consimte și care deține cel mai mare număr de acțiuni. Însărcinarea dată de tribunal durează pînă la întrunirea celei mai apropiate adunări generale, care va trebui convocată de censori în termen de trei luni dela numirea administratorului de către tribunal.

---

### **Articolul 18**

Dacă societățile arătate în articolul precedent nu pot întruni numărul statutar de membri în consiliul de administrație, administratorii rămași vor cere tribunalului, în condițiunile aceluiași articol, completarea numărului de administratori prevăzut în statut.

---

### **Articolul 19**

Mandatul membrilor din consiliul de administrație a unei societăți pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni, care expiră în cursul războiului, va fi prelungit de drept pînă la întrunirea primei adunări generale.

---

### **Articolul 20**

Dacă adunarea generală nu va putea funcționa din cauze privind războiul, atribuțiunile acesteia vor fi exercitate de administrator pe tot timpul războiului și pînă la întrunirea celei dintâi adunări generale, după trecerea armatei pe picior de pace.

## Articolul 21

Dacă numărul de censored dintr'o societate pe acțiuni, în comandită pe acțiuni și cu răspundere limitată, a scăzut sub acel legal sau statutar, societatea va putea funcționa cu censorii rămași. Dacă unicul censor rămas este mobilizat, oricare dintre asociați va putea cere tribunalului, în condițiunile art. 17, numirea unui censor.

## Articolul 22

În timpul stării de războiu, societățile pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni, nu vor putea fi declarate în stare de faliment, cînd posesorii a cel puțin o treime din acțiuni sînt mobilizați. § 1. Dispozițiuni generale

## Articolul 23

Toate termenele pentru atacarea hotărîrilor judecătorești, prevăzute în codul de procedură civilă și penală, cele prevăzute în codul de comerț și codul civil, pentru îndeplinirea actelor și formalităților cerute de aceste coduri și avînd un caracter patrimonial, precum și termenele de preemțiune, se măresc cu 15 zile pentru întreaga țară.

## Articolul 24

În acțiunile de justiție sau executările silite contra persoanelor care n'au fost mobilizate, instanțele vor putea, în timpul stării de războiu, să acorde termene de grație, cu condițiunea ca drepturile creditorului să nu fie periclitate, putînd lua și măsuri asigurătoare. Termenul nu va putea depăși trei luni și va curge dela data încheierii prin care a fost acordat. La expirarea lui, instanța îl va putea acorda din nou. Termenul de grație nu împiedică curgerea dobînzilor.

## Articolul 25

Nicio acțiune în justiție nu se va putea intenta sau continua, și niciun act de procedură sau urmărire judecătorească nu se va putea face în contra celor mobilizați, pe tot timpul cât va dura starea de războiu. Se exceptează măsurile conservatorii și asigurătoare, rămînînd totuși suspendată validarea prevăzută de art. 460 și 607 din procedura civilă a Vechiului Regat. Nu intră în această excepție soldele sau lefurile celor mobilizați; popririle începute și chiar executate în parte asupra acestora se suspendă.

### **Articolul 26**

Se suspendă, în folosul celor mobilizați, pe tot timpul stării de războiu, toate termenele de prescripțiuni, decădere, perimare, termenele prevăzute de lege pentru îndeplinirea unor anumite acte în materie civilă, comercială, administrativă, penală și fiscală, precum și termenele prevăzute în convențiuni, pentru executarea acestora, dacă au fost încheiate mai înainte ca debitorul să fi fost mobilizat.

---

### **Articolul 27**

La încetarea stării de războiu, persoanele prevăzute la art. 26 nu se vor mai putea folosi decât de intervalul de timp care mai rămâne să treacă dela data suspendării, pînă la expirarea acestor termene, fără însă ca acestea să poată expira mai înainte de o lună dela încetarea stării de războiu.

---

### **Articolul 28**

Orice condamnare sau executare obținută în contra celui mobilizat și împotriva dispozițiilor acestei legi, se va anula printr'o cerere adresată instanței care a pronunțat-o sau efectuat-o, în termen de o lună dela comunicarea ce trebuie a se face părții interesate, după încetarea stării de războiu. Cererea se va judeca cu precădere.

---

### **Articolul 29**

Cînd din pricina unor fapte de războiu, în unele circumscripțiuni judecătorești, funcționarea justiției ar deveni anevoioasă, dispozițiunile articolelor anterioare vor putea fi extinse în folosul tuturor celor care locuiesc în aceste circumscripții, precum și a celor a căror acțiune trebuie intentată în contra unei persoane care domiciliază într'un asemenea loc, sau este de competența unei instanțe care se află acolo. Extinderea se va face prin decret regal, la propunerea ministrului de justiție, cu avizul Consiliului de Miniștri. § 2. Dispozițiunile privitoare la titlurile la ordin

---

### **Articolul 30**

Cînd un titlu la ordin (cambie, cec, warrant) poartă semnătura unor persoane mobilizate, scadența lui este prelungită de drept pînă la o lună după încetarea stării de războiu. În caz de neplată pînă la această dată, titlul este considerat protestat de drept.

### **Articolul 31**

Cînd toate semnăturile de pe un titlu la ordin sau numai unele din ele sînt ale unor persoane nemobilizate, în privința acestora titlul va fi considerat protestat de drept prin neplata la scadență sau la expirarea termenului de prelungire acordat de creditor, potrivit articolului următor.

### **Articolul 32**

Creditorul poate, în privința celor nemobilizați, acorda o prelungire a scadenței, care nu poate fi mai mare de trei luni. La expirare o poate acorda din nou. Creditorul va face pe titlu următoarea mențiune pe care o va semna: "scadența se prelungește pînă la.....".

### **Articolul 33**

Constatarea că obligatul din titlul la ordin este mobilizat se va face printr'un certificat eliberat de comună, prefectură, poliție sau autoritatea militară. Certificatul va fi eliberat fără nicio taxă oricui îl va cere și va putea fi prezentat de oricine în justiție pentru cel îndrituit.

### **Articolul 34**

Reședințele instanțelor judecătorești vor putea fi mutate prin decret al Conducătorului Statului, la propunerea ministrului de justiție, în altă localitate sau în altă circumscripție. În acest din urmă caz, vechea competență teritorială rămîne aceeași fără a se dobîndi una nouă.

### **Articolul 35**

În cazurile prevăzute de articolul precedent, niciun proces nu va putea fi judecat pînă cînd părțile nu vor fi chemate prin citațiuni în care se va indica noua reședință. Aceste citațiuni sînt scutite de orice taxe.

### **Articolul 36**

Un singur judecător poate fi delegat de ministrul justiției să conducă două sau mai multe judecătoria de pace, apropiate din același județ sau din două județe vecine. Judecătorul va dispune din timp afișarea deciziei cu privire la zilele în care se va afla la reședința fiecărei judecătoria. Afișarea se va face atât la sediul judecătoria, cât și la primăria respectivă.

### **Articolul 37**

Cînd tribunalele nu se pot completa cu judecători de pace, vor putea judeca cu un singur judecător pricinile date în competența lor în primă instanță.

### **Articolul 38**

Starea de război încetează, în înțelesul legii de față, dela data decretului pentru trecerea armatei pe picior de pace. \_\_\_\_\_